

ප්‍රවාස විපුලමිහ ගංගාරය සිගිරි ශිවලින් ප්‍රතියමාන වන ආකාරය
ගයානී මධ්‍යජා කුමාරී, එස්. ඩී.¹

සංස්කෘත සාහිත්‍ය විග්‍රහයන්ට අනුව විපුලමිහ ගංගාරය; පුර්වානුරාගාත්මක විපුලමිහය, මානාත්මක විපුලමිහය, ප්‍රවාසාත්මක විපුලමිහය හා කරුණ විපුලමිහය යනුවෙන් ප්‍රශේද සතරකි. ප්‍රෝමැතිලාංශ ස්ත්‍රී පුරුෂ දෙපළ අතරින් එක් අයකු විදෙස්ගත වීම්, රකිරක්ෂා අදි කරුණු හේතුවෙන් තාවකාලික ව දුරස් වීම නිසා මවුනොවුන්ගේ විත්ත සන්තානයේ ජනනය වන විරහව ප්‍රවාස විපුලමිහය යනුවෙන් අර්ථ ගැන්වේ. සංස්කෘත සාහිත්‍ය ගුන්ථවල ද විරන්තන හා අදාතන සිංහල සාහිත්‍ය ගුන්ථවල ද ප්‍රවාස විපුලමිහය යෙදුණු අවස්ථා විද්‍යාමාන වේ. සංස්කෘත විවාරකයන් විසින් දක්වන ලද ප්‍රවාස විපුලමිහය පිළිබඳ සංකල්පය පදනම් කර ගෙන එය සිගිරි ශිවල කෙසේ පිළිබිඳූ වන්නේ ද යන්න මෙහි දී අධ්‍යයනය කෙරේ. පර්යේෂණයේ සීමාකර ගැනීම වශයෙන් සිතුවම්වල දායාමාන තානාවිධ හාව නිරුපණ පදනම් කර ගෙන විවිධ ජනයා විසින් පබදින ලද සිගිරි හි පමණක් මෙහි දී උපයෝගි කර ගැනෙන්. මේ පිළිබඳ ලියවී ඇති ප්‍රාථමික හා ද්වීතීයික මූලාශ්‍රය මත පදනම් ව කෙරෙන මෙම අධ්‍යයනයයේ දී සංස්කෘත විවාරකයන් විසින් දක්වන ලද උක්ත සංකල්පය සිගිරි හි මගින් පිළිබිඳූ කෙරෙන අයුරු තුළනාත්මක ව විමර්ශනයට ලක් කෙරෙයි. එසේ විමර්ශනයට ලක් කිරීමෙන් තත් සංකල්පය සිගිරි ශිවල ප්‍රතියමාන වන ආකාරය සාධක සහිත ව විමසීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

ප්‍රමුඛ පද: ප්‍රවාස විපුලමිහය, සිගිරි හි, හාව නිරුපණ, ගංගාරය, සංස්කෘත විවාර මූලධර්ම.

¹ ගාස්තුවේදී (විශේෂ) දෙවන වසර. සිංහල අධ්‍යයනාංශය.